

KİTAP ve KÜTÜPHANE TARİHİ
MÜFREDAT/ BAHAR 2024

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Bahar 2024

Ders Saati: **Perşembe, 13:00-15:50**

Öğretim Görevlisi: Dr. Öğr. Üyesi Berrin BALKAŞ YILMAZ

Email: bbyilmaz@29mayis.edu.tr

DERS AMAÇ VE İÇERİĞİ

Bu dersin amacı yazı, kitap ve kütüphane tarihi çerçevesinde bilgi ve belge yönetimi alanına ilişkin tarihi bilgileri paylaşmaktır. Dersin içeriği ise yazı sanatı, kitap kültürü ve sanatları, tarih boyunca kitap üretimi, kitapçılık ve ilk çağlardan günümüze kütüphanelerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

- **Ara Sınav:** Katkı Payı %40
- **Yarıyıl Sonu Sınavı:** Katkı Payı %60

DERS PLANI

Haftalık gerekli okumalar belirtilen kitaplardan yapılacaktır:

Atılğan, Doğan (2008). “Türkiye’de üniversite kütüphaneleri tarihi”. Türk Kütüphaneciliği, 22 (4): 451-458.

Anadolu kütüphaneleri (2013). Editör Bülent Yılmaz. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı KYGM.

Atınç, Semra ve Karadeniz, Şenol (2011). “Yeni bir kültürel konsept: Edebiyat müze kütüphaneleri”. Türk Kütüphaneciliği, 25 (4): 519-530.

Keseroğlu, Hasan Sacit ve Demir, Güler (2016). “Antikçağda bilim ve kütüphane”. Türk Kütüphaneciliği, 30 (3): 365-397.

Baysal, Jale (1992). Kitap ve kütüphane tarihine giriş. İstanbul: TKD İstanbul Şubesi.

KİTAP ve KÜTÜPHANE TARİHİ

MÜFREDAT/ BAHAR 2024

Erünsal, İsmail (2015). Osmanlılarda kütüphaneler ve kütüphanecilik: Tarihi gelişimi ve organizasyonu. 2. bs. İstanbul: Timaş Yayınları.

Erünsal, İsmail E. (2018). Orta Çağ İslam Dünyasında Kitap ve Kütüphane, İstanbul.

Erünsal, İsmail E. (2018). Osmanlı Vakıf Kütüphaneleri: Tarihi Gelişimi ve Organizasyonu, Ankara.

Erünsal, İsmail E. (1991). Türk Kütüphaneler Tarihi II Kurtuluş Tanzimat'a Kadar Osmanlı Vakıf Kütüphaneleri, Ankara.

Çavdar, Tuba. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kadar Osmanlı Kütüphanelerinin Gelişimi, İ.Ü. SBE, Doktora tezi

Baez, Fernando (2018). Kitap Kırımının Evrensel Tarihi. Çev. Tolga Esmer. İstanbul: Can.

Yıldız, Nuray (2003). Antikçağ kütüphaneleri _ Kalıntılar ve edebi kaynaklar ışığında. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Yıldız, Nuray (2021). Eskiçağda Yazı Malzemeleri ve Kitabın Oluşumu. Ankara, Türk Tarih Kurumu.

Ülker, M. (1995). Manuscripts and rare book libraries in Turkey. Turkish Librarianship, 44(3), 270-280.

1. Hafta: Eski çağlarda yazı araçları, yazının başlangıcı, çivi yazısı, hiyeroglif
2. Hafta: Alfabeler ve yazı dilleri (Kiril, Arap, Uygur, Mısır, Uzak Doğu, Yunan vb.)
3. Hafta: Geçmişten günümüze kağıdın tarihi
4. Hafta: Kitabın tarihi, kitap kültürü ve sanatları: Yazma kitaplar, yazı, süsleme ve cilt sanatı
5. Hafta: Kitap üretimi: Kitapçı-sahhaf, matbaa ve matbuat hayatı
6. Hafta: İlk kütüphanelerin ortaya çıkışı ve Eski Mısır'da kütüphaneler
7. Hafta: Eski Yunan, Roma, Asur ve Babil kütüphaneleri
8. Hafta: Ara Sınav

9. Hafta: Ortaçağda Batı ve İslam medeniyetinde kitap ve kütüphane kültürü
10. Hafta: Rönesans ve sonrasında kültür, kitap ve kütüphane
11. Hafta: Matbaanın tarihi ve Osmanlı'ya gelişi
12. Hafta: Osmanlı kütüphaneleri
13. Hafta: Cumhuriyete kadar olan dönemde kütüphaneler
14. Hafta: Cumhuriyet dönemi kütüphaneleri
15. Hafta: Değerlendirme